בס"ד | ג' אדר א' תשע"ט

インイ フンダ

מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלי <mark>נ</mark> ג ז"ל בן ש <mark>למח זל</mark> מן ושושנה נעמי הי"ו	גיליון מספר	יציאת שבת			כניסת שבת			פרשת שבוע
	34	מצפה רמון	יבנה	ירושלים	מצפה רמון	יבנה	ירושלים	תצווה
		18:05	18:04	18:03	17:03	17:06	16:49	

אורות הפרשה – הרב נאור מאיר גנון שליט"א.

אומר "בעל הטורים" כי משה רבינו לא מוזכר בפרשת תצוה בכלל וזאת כדי לקיים במעט את דבריו כשמסר נפשו על עם ישראל שה' לא ישמידם ואמר:"**ואם אין, מחני נא מספרך אשר כתבת**", אז למרות שעם ישראל נשאר, היה צריך לקיים במעט את קללתו שכן קללת חכם אפילו על תנאי מתקיימת. לומדים אנו מכאן כמה גדול כח הדיבור שלנו שהרי זה הדבר הייחודי המבדיל בינינו לבהמה כמו שכתוב בבראשית:"**ויהי האדם לנפש חיה**" ותרגם אונקלוס:"**לרוח ממללא**" דהיינו כח הדיבור. יש סיפור אמיתי על הקבר הראשון שנכרה בבית החיים סגולה בפ"ת. לאחר שהוכשר השטח לבית החיים אמר אחד מאנשי החברא קדישא בבדיחותא לחבריו:"מי מתנדב להיות ראשון?" ואחד אחר השיב בצחוק "אני". לאחר זמן קצר אותו יהודי נפטר ועל קברו נכתב:"ברית כרותה לשפתים". הבן איש חי זצ"ל שחי לפני יותר מ 100 שנה בזמן שהיה טלפון עם חוט אמר את הפס' מתהילים י"ט,ה':"בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם.." והסביר שבזמנם יש "בכל הארץ יצא קום" שיש טלפון עם קו(חוט) ואפשר בקלות לדבר עם כל הארץ. הוסיף וניבא כי לעתיד יהיה:"ובקצה תבל מליהם" שיהיה גם טלפון ללא חוט וניתן יהיה לדבר עם כל העולם. עם הטכנולוגיה של היום ניתן באמצעות הדיבור להדליק את האור. הכח של הדיבור כ"כ התפשט ועם זה אנו יותר צריכים לשמור עליו. בבקשה כל אחד יתחזק בדיבור בכל אופן שיהיה ויחזק גם אחרים לשמור את הלשון. בזכות אהבת חינם נזכה לבית המקדש במהרה. אוהב אתכם! שבת שלום (-: (ע"פ הרב מרדכי אליהו זצ"ל)

דבר בעיתו מה טוב – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל. <u>ז' אדר:</u> ו וַיִּקְבּּר אֹתוֹ בַגַּיְ בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֶרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: (ע"פ ב"ח סימן רצב סק"ב)

ַּיִיג אַדְר: [יב וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרָאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל אֲשֶׁר צָּוָה הָמָן אֶל אֶחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶל הַפַּחוֹת אֲשֶׁר עַל מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל שָׁרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כְּמֶלֶךְ כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ: יג וְנִשְׁלוֹחַ סְפָּרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל כָּל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהָרֹג וּלְצַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוא חֹדֶשׁ אָדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז: יד פַּּתְשָׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נָּלוּי לְכָל הָעַמִּים לְהִיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזָּה:

(פסוק יג) (אסתר ג,יב-יד)

מר"ן **בן איש חי** - פרשת תצווה שנה שניה.

- **א.** מי שיש לו מחוש בעלמא והוא מתחזק והולך כבריא, אסור לעשות לו שום רפואה אפילו ע"י גוי; אבל אם נחלה כל גופו, או שיש לו כאב גדול ומצטער כל גופו שהולך בחלישות גדולה, שקורין בערבי "מתנחל" (מתמוטט מחולשה וכאב), אע"פ שהולך ברגליו כנפל למשכב דמי, ושרי לעשות לו רפואה ע"י גוי.
- **ב.** החושש במתניו, אסור לסוך בשמן או בדבר אחר לרפואה; וכן מי שיש לו חטטין בראשו, אסור לסוך. והחושש בשיניו והוא הולך כבריא, לא יגמע שכר ויפלוט אותו, דכיון דפולט, נמצא עבד לרפואה ואסור; אבל אם כאב ליה טובא דמצטער כל גופו שהולך בחלישות דהיינו "מתנחל", שרי לגמוע שכר ולפלוט, מפני שהשכר הוא משקה גמור לכל.
- **ג.** מי שיש לו מורסא, דהיינו מה שקורין בלשון ערבי "טלוע" (פצע מוגלתי), או מה שקורין "אנגצאיי" (נפיחות דלקתית), שיש בה ליחה ודם אבל הוא בריא, מותר לפתוח אותה כדי שתצא הליחה והדם אם יש לו צער מזה; מיהו, זה דווקא באינו חושש אם תסתם אח"כ. ואסור לדחוק בידו על המכה, דהיינו לעצור אותה כדי להוציא דם ממנה.

.'ז**רע שמשון** - פרשת תצווה אות ג'.

איתא בזוה"ק (חלק ג' **פרשת פנחס דף רמו ע"א**) דבשביל שאמר משה (שמות לב לב) 'וְעַתָּה אָם תִּשָּׂא חַטָּאתָם **וְאִם אַיִן מְחֵנִי נַא מִסִּפְרְרֵ** אֲשֶׁר כַּתָבְתָּ.', לא נזכר שמו בפרשה זו של ואתה תצוה. וצריך להבין מדוע דוקא בפרשה זו לא נזכר שמו. ונראה עפ"י מה שידוע שאהרן נבחר לכהונה מפני שמשה לא רצה

להיות השליח לישראל כדאיתא בגמרא (זבחים קב.), והטעם שלא רצה, כי היה חפץ שהקב"ה בעצמו יגאלם כדי שלא יהיה להם עוד שעבוד, כי מה שנעשה ע"י הקב"ה אין לזה הפסק. [ראה בהרחבה בדברי רבינו ביאור כוונת הדברים], אלא שהקב"ה לא הסכים למשה היות והיה גלוי וידוע לפניו שעתידין לחטוא, ואם הקב"ה היה גואלם ולאחר מכן היו ישראל חוטאים, היות שלא היו יכולים שוב לילך לגלות, ממילא היו נענשים במיתה ולא היה להם תקומה ח"ו. והנה כאשר חטאו בני ישראל בעון העגל ביקש משה לפני השי"ת שימחול להם והוסיף לומר 'ואם אין מחני נא מספרך', שביקש שהקב"ה ימחה את שמו אם אינו מוחל להם. ולכך בפרשה זו שנכתב בה מה שנבחר אהרן לכהונה [שהיה זה כעונש למשה מפני שמאן ללכת, וכנ"ל] לא הוזכר שמו של משה, כדי לרמוז לחטא העגל שאמר משה ואם אין מחני מספרך, וכשיוזכר חטא העגל יובן ממילא הטעם שמשה לא נבחר לכהונה, כי משה לא שם לבו לחטא זה שעתידין לחטוא ולכך רצה שהקב"ה בעצמו יגאלם, אולם השי"ת שידע שעתידין לחטוא הבין שאין ראוי שהוא יגאל אותם, וכשאכן חטאו נתברר שלא יפה היתה בקשת משה, ויפה עשה הקב"ה שלא גאלם בעצמו, וא"כ ראוי משה להפסיד את הכהונה בסירובו שלא כהוגן לגאול את ישראל.

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, פרשת פנחס דפו"י רמ"ו ע"א.

תרמב) ובחבורא קדמאה תלת וכו': ובחבור הראשון, אומר שלשה הם הגורמים רעה לעצמם. שנים הם בעולם הזה. ואחד בעולם האחר. ואלו הם מי שמקלל את עצמו. שלמדנו, ממונה אחד נתמנה לפני האדם, ובשעה שהאדם מקלל את עצמו. ממונה הזה ושבעים אחרים הממונים תחתיו, לוקחים מלה ההיא ואומרים אמן, ומעלים אותה למעלה ודנים אותו. וממונה ההוא רודף אחריו עד שעושה ומשלים לו הקללה של מלה ההיא

תרמג) מאן לן רב וכו': מי גדול לנו ממשה, שאמר, ואם אין מחני נא מספרך אשר זה לצורך ישראל, ואע״ם שהקב"ה עשה רצונו ומחל לישראל, עכ"ז, לא מעונש. והרי אמרו, שלא נזכר שמו ואתה תצוה, ונמחה משם. העמידוהו. ומי לנו גדול מדוד המלך, שאמר, אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי. מהו בעוד רשע לנגדי. היינו אותו ממונה שנתמנה על זה שמקלל עצמו, ולוקח מלה ההיא להזיק לאדם.

תרמד) וחד מאן דוריק וכו': ואחד, שעושה רעה לעצנזו, הוא, מי שזורק לחם, או פירורי לחם, בארץ ועושה בו בזיון. כמו שלמדנו. (לעיל בהקסה"ז אות רנ"ד) אלו השנים מקבלים עונשם בעולם הזה. ואחד, עושה רעה לעצמו בעולם האחר, והוא מי שמדליק נר במוצאי שבת בטרם שמגיעים ישראל לקדושא דסדרא. דהיינו בואתה קדוש וכו׳ שאומרים במוצ״ש. והו**א שנחשב למח**לל שבת, כי גורם שאש של גיהנם יהיו נדלק קודם זמנו.

תרמה) חד דוכתא אית וכו': מקום אחד יש בגיהנם לאלו שמחללים שבת. כיון שהוא הדליק נר קודם זמנו. ממונה אחד יש בגיהנם במוצאי שבת ומדליק תחילה אות: מקום, ואומר מקום זה הוא של פלוני. וכל הרשעים שבגיהנם עוזרים לו להדליק אותו מקום. אותו הממונה קורא ואומר, הנה ה׳ מטלטלך טלטלה גבר ועטך עטה. הרשעים שבגיהנם אומרים, כדור אל ארץ רחבת ידים שמה תמות וגו'. משום שהוא גרם להם להדלק לפני זמנו. הרי לך ג' שגורמים רעה לעצנתם. כמו שלמדנו.

אביעה חידות מני קדם

חידון לפרשת "נבל" (שמואל-א' פרקים כה,א-כח,ב) מקבילה ל-תצוֹה על פי חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

א. אשתו של גבל היא היתה וכמרות בעכה, היא היתה צדיקה

> ב. איך את גבכל הגער כינה כי כלתה על ביתו הרעה

ג. מהיכן פכשי בן כיש היה ושאוכ בתן כו את בויככ כאשה

ד. מה היתה מדוד כשאוכ הבקשה שמה לא יפול ארצה

> ה. היום רבו אכו עבדים שבפני ארניהם מתחוקים

ו. מה הגער לאביגיל אמר שארוננו כנערי דוד כא עזר

שבת שכום

or.david.way@gmail.com לתגובות, הקדשות והערות: פתרונות לגליון הקודם: אוזימלך, בן ישי, גֹת, דואג, הגני אדני, וימלט

מוקדש להצלחת: נאור מאיר בן אסתר ורעייתו, אוריאל בן אלישבע חפצי ורעייתו.